



**PORT OF
HANKO**

Hangon Satama Oy

Liikenteenhallintamenettelyt

Voimaan 16.10.2026
versio 2.2

Sisällys

1 Raiteiston ja sillä tapahtuvan toiminnan kuvaus	3
2 Liikennöintimenettelyt	3
2.1 Raide 162/vaihteen V153 käyttäminen	5
3 Radalla tehtävän työn turvaaminen.....	5
4 Periaatteet, joiden avulla varmistetaan rataverkon turvallinen käyttö ja kunnossapito	7
5 Hätätilannemenettelyt	8
5.1. Toimintaolosuhteiden palauttaminen vaurio- tai onnettomuustilanteen jälkeen.....	9
6 Poikkeamien ilmoittaminen	9
LIITE 1: Yhteystiedot	10

PÄIVÄMÄÄRÄ	PÄIVITTÄJÄ	MUUTOS
15.2.2021	PROXION KORPI, RANTA, HEISKANEN/ HANGON SATAMA, PELTONEN	DOKUMENTIN JULKAISU
30.3.2021	PROXION HEISKANEN	VERSIO 1.1 MUOKATTU KOHTAA 3. PYSÄYTYSKENKIEN MÄÄRÄÄ LISÄTTY.
3.5.2021	PROXION HEISKANEN	VERSIO 1.2 YHTEYSTIETOJA PÄIVITETTY 010-ALKUISIKSI
8.6.2021	PROXION HEISKANEN	VERSIO 1.3 LISÄTTY MENETTELY RATATÖIDEN ILMOITTAMISESTA, LISÄTTY YHTEYSTIETOJA
15.11.2021	PROXION/HEISKANEN	VERSIO 1.4 PÄIVITETTY R. 160 NOPEUS, TERMINAALIRAITEIDEN NUMEROT, PYSÄYTYSKENKÄOHJE, YHTEYSTIETOJA
27.6.2022	PROXION/HEISKANEN	VERSIO 1.5 LISÄTTY OHJE TOIMINNASTA TASORISTEYKSEN HUOMIOLAITOKSEN VIKATILANTEESSA. TURVALLISUUSISÄNNÖINNIN SÄHKÖPOSTIOSOITE PÄIVITETTY.
22.12.2022	PROXION/HEISKANEN	VERSIO 1.6 YHTEYSTIETOJA PÄIVITETTY. HANGO STEVEDORING OY -> EUROPORTS HANKO OY
14.3.2024	PROXION/HEISKANEN	VERSIO 1.7 KUNNOSSAPITÄJÄN YHTEYSTIEDOT PÄIVITETTY
5.2.2025	WSP/HEISKANEN	VERSIO 1.8 YHTEYSTIETOPÄIVITYS
17.2.2025	WSP/HEISKANEN	VERSIO 1.9, YHTEYSTIETOPÄIVITYS
10.10.2025	WSP/HEISKANEN	VERSIO 2.0, YHTEYSTIETOPÄIVITYS, OHJEISTUKSEN TIIVISTÄMINEN
4.6.2026	WSP/HEISKANEN	VERSIO 2.1, LISÄTTY LINKKI TULITYÖOHJEISTUKSEEN, TARKENNETTU KIRJAUKSIA POIKKEAMIENTEN ILMOITTAMISESTA, RATATYÖTÄ KOSKEVAN KAPPALEEN JÄSENTÄMINEN, NOPEUSRAJOITUSTEN TARKENNUS
16.10.2026	WSP/HEISKANEN	VERSIO 2.2, LISÄTTY KAPPALE 2.1 R162/V153 OHJEISTUS

1 Raiteiston ja sillä tapahtuvan toiminnan kuvaus

Hangon Satama Oy (jatkossa Satama) toimii vienti- ja tuontisatamana. Sataman hallinnoima rataverkko on kuvattu Hangon (Länsisatama, Ulkosatama) ja Lappohjan (Koverhar) [raiteistokaavioissa](#). Rataverkkojen rajakohdat on merkitty raiteistokaavioon ja maastoon. Satama on ottanut haltijuuteensa myös Euroports Hanko Oy:n omistamat Länsisataman terminaalien T1-T4 sisällä olevat raiteet yhteispituudeltaan 541 m. Rataverkon kokonaispituus on 8384 m.

Sataman raiteilla tehtävässä vaihtotyössä käsitellään noin 30 000 vaunua vuodessa. Rautatiekalustolla vaarallisia aineita ei saa kuljettaa ilman Sataman erillistä lupaa. Sataman rataverkolla ei saa säilyttää VAK- vaunuja.

Rataverkon alueella ei ole omaa liikkuvaa kalustoa eikä vauninsiirtolaitteita. Radan kunnossapito on ulkoistettu alan toimijalle. Rataverkolle liikennöivien yritysten kanssa on laadittu Rataverkon käyttösopimus, jossa määritellään kummankin osapuolen vastuut ja velvollisuudet.

Satamat ovat ISPS- aluetta siltä osin, kun alueet on aidattu. Alueella liikkumiseen tarvitaan Sataman antama lupa.

2 Liikennöintimenettelyt

Lupaa vaihtotyöhön rataverkon alueella ei tarvita. Vaihtotyöyksiköt ja kiskoilla liikkuvat ratatyökoneet vastaavat itsenäisesti liikkumisestaan.

Rataverkon alueella liikennöitäessä saattaa olla käynnissä ratatöitä, jotka on tarvittaessa suojattu Seislevyillä. Liikennöitäessä on huomioitava, että raiteilla voi olla esteitä, kuten trailereita ja kontteja, jotka on voitu epähuomiossa asettaa raiteen ratatyön suojaulottumaan (RSU). Talviolosuhteissa asfalttiin piirrettyjä suojamerkintöjä ei ole nähtävillä ja/tai urakiskot voivat olla lumen peitossa.

Satamalla on oikeus estää liikennöinti Seislevyillä millä tahansa Sataman raiteella suojattaessa tapahtuvaa kuormaus- ja lastaustoimintaa tai kun havaitaan raiteen RSU:ssa olevan esteitä tai muuta turvallisuutta vaarantavaa toimintaa.

Liikennöinnissä ja viestinnässä noudatetaan Väyläviraston antamia ohjeita.

Vaihtotyö suoritetaan seuraavia menettelyjä käyttäen:

- vaihtotyöllä tulee olla vaihtotyönjohtaja
- työntöliikkeessä on oltava tähytys
- työnnettäessä vaunuja pimeänä aikana valaistun alueen ulkopuolella, on yksikön havaittavuudesta varmistuttava esim. käyttämällä otsa- tai taskulamppua tai muuta, kalustoon kiinnitettävää valoa
- suurin sallittu nopeus on 20 km/h, poikkeuksena seuraava:
 - o Länsisataman raide 160/161, jossa suurin nopeus tasoristeysalueella on 10 km/h.
 - o Länsisataman raide 131, tasoristeys tr3 10 km/h.

Vaunuja rataverkolle tuotaessa niiden paikoillaan pysymisen varmistamisesta vastaa liikennöitsijä. Urakiskoilla Länsisataman raiteilla 161 ja 162 sekä terminaaleissa T1 (r122), T2 (r161), T3 (r131) ja T4 (r121) vaunujen paikoillaan pysyminen varmistetaan kaluston seisontajarrulla. Muilla raiteilla kaluston paikallaan pysyminen varmistetaan pysäytyskengillä. Pysäytyskengät on käytön jälkeen palautettava sovittuun paikkaan.

Länsi- ja Ulkosataman alueella pysäytyskengät asetetaan telin/akselin molemmin puolin, yksi (1) pysäytyskenkä suuntaansa samalle kiskolle, pyörän kehään kiinni. Mikäli vaunustossa on yli 25 vaunua, asetetaan kolmas pysäytyskenkä seuraavan vaunun ensimmäisen telin/akselin toiselle puolelle radan pituuskaltevuudesta riippuen.

Koverharin raiteistolla vaunujen paikallaan pysyminen varmistetaan asettamalla pysäytyskengät Lappohjan puoleiseen päähän ratapihaa ensimmäisen vaunun molempien telien/akseleiden molemmin puolin pyörän kehään kiinni, yksi (1) pysäytyskenkä suuntaansa samalle kiskolle, eli yhteensä neljä (4) pysäytyskenkää/vaunusto.

Satamaoperaattori vastaa siitä, että sovittuna vaunujen vaihtoaikana kyseinen raide ja sen RSU on vapaa ja esteetön eikä vaunujen poiskuljettamiseen ole estettä.

Länsisatamaan saavuttaessa tulee vaihtotyönjohtajan asettaa terminaalien T1-T4 välisen tasoristeuksen huomiolaitos hälyttämään ja varmistua hälytyksen toiminnasta ennen tasoristeuksen ylittämistä. Huomiolaitoksen hälytys on poistettava tasoristeysalueelta poistuttaessa.

Tasoristeuksen huomiolaitoksen vikatilanteessa on tehtävä välittömästi ilmoitus Sataman tekniselle johtajalle. Mikäli huomiolaitos ei toimi, on vaihtotyönjohtajan varmistuttava tasoristeysturvallisuudesta pysäyttämällä risteävä liikenne. Risteävän liikenteen pysäyttämiseen on mahdollista hyödyntää satamavalvoja (liikenneosasto 24/7, p. 010 2355 013).

Koverharin junaportti raiteella 167 on pidettävä suljettuna. Portin avaamisesta vastaa liikennöitsijä. Rauanheimo Oy vastaa portin sulkemisesta vaihtotyöyksikön poistuttua.

2.1 Raide 162/vaihteen V153 käyttäminen

Urakiskoraide 162 on suljettu liikennöinniltä Seislevyllä vaihteen V152 jälkeen. Raidetta on mahdollista käyttää Sataman erillisellä, tapauskohtaisella luvalla. Luvan raidteen käyttämiseen antaa Sataman tekninen johtaja Björn Peltonen, p. 0400 514 072 / bjorn.peltonen@portofhanko.fi.

Vaihte V153 on lukittu raidetta 161 johtavaan asentoon. Vaihdetta saa kääntää ainoastaan Sataman henkilöstö. Vaihteen kääntämistarpeen osalta tulee ottaa yhteyttä Sataman liikenneosaston työpäällikköön Christer Lundqvistiin, p. 010 2355 025 / christer.lundqvist@portofhanko.fi.

3 Radalla tehtävän työn turvaaminen

Sataman tilaamissa radanpidon rakennustöissä ja vauriokorjauksissa on oltava riittävä pätevyys. Satama tarkastaa ja määrittelee tapauskohtaisesti vaadittavat pätevyudet. Radan kunnossapitoa varten on laadittu kunnossapitosuunnitelma, jota alihankkijan on noudatettava.

Ratatyöllä tulee olla nimettynä henkilö, joka huolehtii ratatyön turvallisuudesta, siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä ratatyön suojaamisesta. Henkilöllä tulee olla riittävä kokemus vastaavista töistä. Muilta työntekijöiltä edellytetään työnantajan määrittelemiä pätevyyyksiä tai Sataman järjestämää perehdytystä.

Ratatyössä käytettyä kalustoa ei saa jättää tarpeettomasti seisomaan Sataman raiteistolle työn valmistumisen jälkeen.

Erikseen tilattu ratatyö sekä suurempi vauriokorjaus on sallittu rataverkon alueella, kun työstä on etukäteen sovittu Sataman teknisen johtajan kanssa ennen töiden aloittamista. Ratatöistä ja muista liikennöintiin vaikuttavista töistä tulee ilmoittaa myös edellä mainituille tahoille, mahdollisuuksien mukaan 3-5 päivää ennen töiden aloittamista:

Länsisataman alueella tehtävistä ratatöistä ilmoitetaan

- VR:n vaihtotyöhenkilökunnalle (p. 040 866 6663)
- Euroports Hanko Oy:lle (Antti Paronen, p. 040 770 1556)

Koverharin alueella tehtävistä ratatöistä ilmoitetaan

- Rauanheimo Oy (p. 0500 539 993, varamies p. 044 338 7131)

Ulkosataman alueella tehtävistä ratatöistä ilmoitetaan

- VR:n vaihtotyöhenkilökunnalle (p. 040 866 6663)
- Suomen Vapaasatama Oy:lle (Annika Welanders, p. 0400 516 280)

Erillistä lupaa työn aloittamiseen ei tarvita. Työn valmistuttua on ilmoitettava ennen poislähtöä Sataman tekniselle johtajalle työn ja siisteyden lopputarkastusta varten.

Toisen luokan liikenteenohjauksen alueella tehtävä työ on ratatyötä silloin, kun nimetty henkilö tai Satama suojaa ratatyöalueen liikennöinniltä. Toisen luokan liikenteenohjauksen alueella ratatyötä tekevät toimijat vastaavat itsenäisesti ratatyöstä ja sen suojaamisesta.

Mikäli rataverkolle tai sen osalle ei voida liikennöidä, on liikennöinti estettävä Seislevyllä tai lukitsemalla vaihte kielisalvoin suojaavaan asentoon. Seislevyn poistamisesta päättää Satama tai ratatyölle nimetty henkilö. Liikennöinnin rajoitteesta on ilmoitettava Sataman tekniselle johtajalle.

Ratatyötä ovat:

- työt, jotka vaikuttavat raiteen liikennöintiin ja estävät sen, kuten lumityöt raiteen RSU:ssa
- työt, jotka vaikuttavat radan rakenteisiin ja laitteisiin estäen liikennöinnin
- työt, jotka tehdään koneellisesti siten, että liikkuva kalusto, työkone tai sen osa on raiteen RSU:ssa edes hetkellisesti
- työt, jotka muutoin olisivat rautatiealueella tehtävää muuta työtä, mutta yhtiön tai urakoitsijan tekemän riskienarvioinnin mukaan työ edellyttää liikennöinnin keskeyttämistä

Työvaiheet, joista aiheutuu voimakasta melua ja/tai voimakasta pölyä, höyryä tai vastaavaa RSU:n sisäpuolella tai sen läheisyydessä, ovat sallittuja ainoastaan, kun liikennöinti ratatyöalueella on keskeytetty.

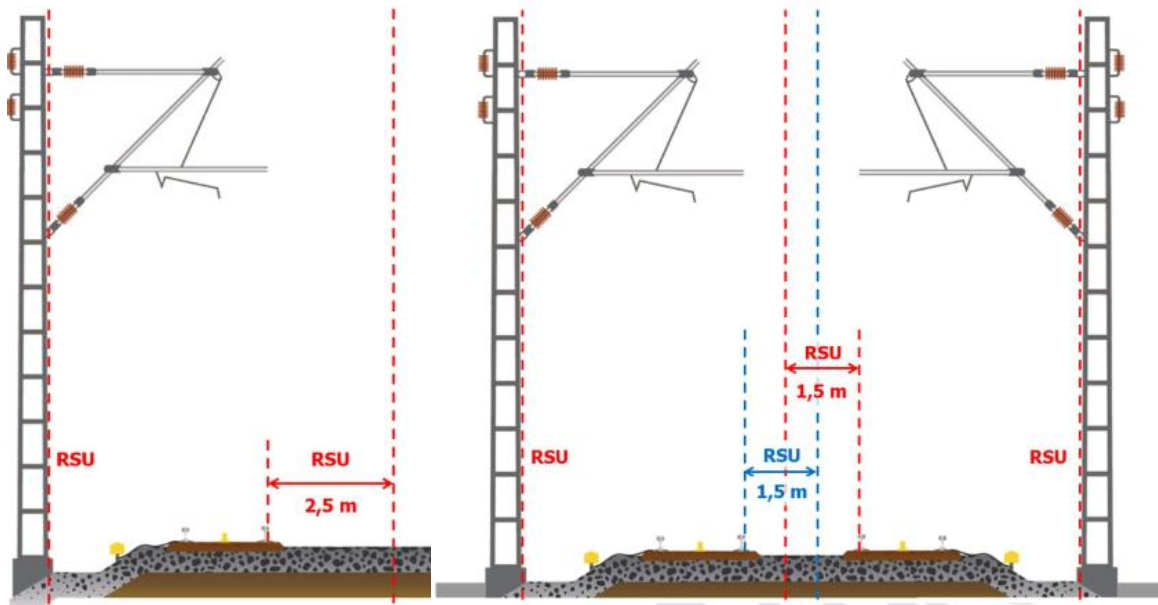
Kaivutöihin Sataman alueella on saatava lupa Sataman tekniseltä johtajalta ennen kaivutöiden aloittamista.

Tulitöissä tulee noudattaa Sataman antamaa [ohjeistusta tulitöistä](#).

Radan RSU:n ulkopuolella tehtävä työ on tarvittaessa erotettava liikennöidystä raiteesta suoja-aidoilla. Kaivannot on suojattava ja merkittävä niin, ettei niihin ajamiseen tai kävelemiseen ole vaaraa missään olosuhteissa.

Ratatyön suojaulottuman (kuva 1) reunan etäisyys on:

- yksiraiteisella radalla 2,5 metriä lähimmästä kiskosta.
- useampiraiteisella radalla tai ratapihalla 2,5 metriä uloimpien raiteiden uloimmasta kiskosta. Raiteiden välissä 1,5 metriä liikennöidyn raiteen lähimmästä kiskosta ulospäin



Kuva 1: Ratatyön suojaulottuma (RSU)

4 Periaatteet, joiden avulla varmistetaan rataverkon turvallinen käyttö ja kunnossapito

Alueella liikuttaessa on käytettävä standardin SFS-EN ISO 20471 tai SFS-EN 471 mukaista, CE-merkittyä, luokan 2 tai 3 varoitusvaatetusta. Henkilöillä tulee olla säähän soveltuvat jalkineet, joissa huomioidaan liukkaudenesto.

Rataverkolla rakentamisessa ja rataverkon kunnossapidossa noudetaan henkilönsuojaimien käytössä valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta (VNa 205/2009) sekä valtioneuvoston asetusta henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä (VNa 427/2021). Työnantaja vastaa siitä, että sen henkilöstö käyttää työssään asianmukaisia henkilönsuojaimia.

Satama edellyttää kaikilta rataverkolla toimivilta liikennöitsijöiltä vastaavia pätevyyskatsastuksia, kuin mitä valtion rataverkolla edellytetään.

Nopeusrajoituksista ja akselipainorajoituksista päättää aina Sataman tekninen johtaja. Kunnossapitäjän tai liikennöitsijän on ilmoitettava viipymättä Sataman tekniselle johtajalle, mikäli havaitsee raiteen kunnon alenevan niin, että se vaatii nopeuden alentamista.

Rataverkolla toimivien liikennöitsijöiden, kunnossapitäjien ja muiden osapuolten tulee varmistaa, että inhimilliset ja organisatoriset tekijät (HOF) tulee huomioitua kaikessa toiminnassa.

5 Häätätilannemenettelyt

Kaikista häätätilanteista Sataman rataverkolla suoritetaan hälytys seuraavasti:

Onnettomuustilanteessa:

Yleinen hätänumero	112, jonka jälkeen pääportille
Pääportti	+358 40 6858 937

Vakavissa vaaratilanteissa:

Turvapäällikön päivystyspuhelin (24/7)	+358 10 235 5006
Varalla:	
arkisin klo 8-16 kunnossapidosta vastaava	+358 40 051 4072, Sataman tekninen johtaja
Muuna aikana liikenneosasto (24/7)	+358 10 2355 013, +358 40 5486 534

Jokaisen rataverkolla liikkuvan on tallennettava pääportin numero omaan puhelimeensa häätätilanteita varten, 112 Suomi-sovelluksen käyttöä suositellaan.

Liikennöitsijän vaihtotyönjohtajan ja kunnossapitäjän työnjohtajan on käytettävä Secapp-sovellusta, jossa tiedotetaan Satamassa olevat vaaratilanteet ja muut rajoitukset. Tunnukset on pyydettävä Satamamestarilta.

Saapuessasi ensimmäisenä onnettomuus- tai tulipalopaikalle, muista että toimintajärjestys määräytyy aina tilanteen mukaan. Älä ryntää harkitsematta auttamaan, jotta et vaarantaisi omaa turvallisuuttasi.

- tee tilannearvio
- pelasta välittömässä vaarassa olevat
- soita hälytysnumeroon 112
 - kerro mitä on tapahtunut
 - kerro kohteen satamaosa (Länsisatama, Ulkosatama, Koverhar) sekä rescue-osoite (lue punaisen kyltin teksti lähimmästä valaisinmastosta)
 - älä sulje puhelinta ennen kuin saat luvan
- soita Sataman pääportille
- suorita alkusammutus / anna ensiapua tarvittaessa
- jos mahdollista, järjestä pelastushenkilöstölle opastus onnettomuuspaikalle

5.1. Toimintaolosuhteiden palauttaminen vaurio- tai onnettomuustilanteen jälkeen

Rautatieyritys on velvollinen järjestämään kalustoa ja henkilökuntaa kaluston takaisin raiteelle nostamiseen ja mahdolliseen raivaamiseen ja kaluston liikennekelpoisuuden tarkastamiseen ennen liikenteelle palauttamista. Raivaustoimintaa ei saa aloittaa ennen Sataman antamaa lupaa.

Vaihteen aukiajon jälkeen yksikön liike on pysäytettävä välittömästi ja aukiajosta on ilmoitettava Sataman tekniselle johtajalle, tai hänen varahenkilölleen. Aukiajetussa vaihteessa saa liikennöidä enintään nopeudella 5 km/h, jos kuljettaja tai vaihtotyönjohtaja toteaa liikennöinnin mahdolliseksi.

Raiteisto on pidettävä suljettuna liikennöinniltä seislevyillä siihen saakka, kunnes kunnossapitäjä tai Satama on tarkastanut raiteiston kunnan. Mahdollisen vauriotilanteen jälkeen kunnossapitäjä tai Satama tarkastaa raiteiston kunnan, tekee tarvittavat toimenpiteet ja antaa luvan liikennöintiin, kun rata on liikennöitävässä kunnossa.

6 Poikkeamien ilmoittaminen

Rataverkolla havaituista vika- ja vauriotilanteista sekä muista poikkeamista on ilmoitettava viipymättä Sataman tekniselle johtajalle (bjorn.peltonen@portofhanko.fi) ja turvallisuusisännöitsijälle (haltijuudentuki@wsp.com).

Onnettomuudet, vaaratilanteet ja vauriot, joista on heti ilmoitettava ovat:

- törmäys, tasoristeysonnettomuus
- VAK- onnettomuus
- kaluston tulipalo
- liikennöintiin vaikuttavat ratainfran vauriot (esim. vaihteen aukiajo, suistuminen)
- henkilövahingot
- vakavat vaaratilanteet

Kiireellisissä, liikennöinnin estävissä tapauksissa tulee ottaa yhteyttä puhelimitse Sataman tekniseen johtajaan tai Sataman liikenneosastoon.

Mikäli poikkeaman ilmoittaja ei saa ilmoittamaansa poikkeamaan kuittausta vuorokauden sisällä tai sähköposti ei mene perille, tulee ottaa yhteys puhelimitse/whatsapp Sataman tekniseen johtajaan.

LIITE 1: Yhteystiedot

1. Hangon Satama Oy

- Björn Peltonen, p. 0400 514 072, bjorn.peltonen@portofhanko.fi
 - o tekninen johtaja, kunnossapidosta vastaava, poikkeamailmoitukset, luvat
- Christer Lundqvist, p. 010 2355 025, christer.lundqvist@portofhanko.fi
 - o Työpäällikkö, liikenneosasto
- Liikenneosasto 24 h
 - o Satamavalvojat Länsisatama, p. 010 2355 013, traffic@portofhanko.fi
 - o Satamavalvojat Koverhar, p. 010 2355 018. koverhar.traffic@portofhanko.fi

2. Euroports Hanko Oy

- Antti Paronen, p. 040 770 1556, antti.paronen@euroports.com

3. Rauanheimo Oy

- Jouni Laitila, p. 0500 539 993, jouni.laitila@adolflahti.fi
 - o Työnjohtaja Koverhar
- Työnjohtajan varamies 044 338 7131

4. Suomen Vapaasatama Oy

- Annika Welanders, p. 0400 516 280

5. VR- Yhtymä Oy

- Jani Liikanen, p. 040 863 5051, jani.liikanen@vr.fi
 - o Aluepäällikkö
- Janne Smedberg, p. 040 862 8601, janne.smedberg@vr.fi
 - o Operatiivinen päällikkö
- Ratapihaohjaus Länsi, p. 0408626212, ratapihaohjaus.lansi@vr.fi
- VR Vaihdot, päivystäjä p. 040 866 6663

6. North Rail Oy

- Päivystys, p. 040172 0200

7. NRC Group Finland Oy

- Joonas Hytönen, projektipäällikkö, p. 040 863 0122, joonas.hytönen@nrcgroup.fi
- Ville Kattilakoski, työmaamestari, p. 040 863 0342, ville.kattilakoski@nrcgroup.fi
- Kari Ruokolainen, työmaamestari, p. 040 866 4694, kari.ruokolainen@nrcgroup.fi
 - o raiteiden kunnossapito

8. WSP Finland Oy

- Esa Heiskanen, p. 050 545 2771, haltijuudentuki@wsp.com
 - o turvallisuusisännöinti, poikkeamailmoitukset